

(Ф.03.02-92)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет економіки та бізнес-адміністрування
Кафедра економічної теорії

УЗГОДЖЕНО
Декан ФЕБА

_____ С.Петровська
«__» _____ 2020 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчальної роботи

_____ А. Гудманян
«__» _____ 2020 р.

Система менеджменту якості
РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
"ІСТОРІЯ ЕКОНОМІКИ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ"

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність: 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Освітньо-професійна програма: «Підприємницька діяльність в авіації»

Курс – 1

Лекції – 34

Практичні заняття – 34

Самостійна робота – 82

Усього (годин/кредитів ECTS) – 150/5

Семестр – 2

Екзамен – 2 семестр

Індекс: РБ-6 - 076/18-2.1.6

СМЯ НАУ РП 11.02.06-01-2020

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни "Історія економіки та економічної думки"	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.02.06 – 01-2020
		Стор. 2 із 29	

Робочу програму навчальної дисципліни "Історія економіки та економічної думки" розроблено на основі робочого навчального плану РБ-6-076/18 підготовки фахівців освітнього ступеня "Бакалавр" за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» і освітньо-професійною програмою «Підприємницька діяльність в авіації» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробив
доцент кафедри економічної теорії _____ Р.Бабич

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри економічної теорії, протокол № ____ від " ____ " _____ 2020 р.

Завідувач кафедри _____ В.Засанський

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» освітньо-професійної програми «Підприємницька діяльність в авіації» - кафедри економіки та бізнес-технологій, протокол № ____ від " ____ " _____ 2020 р.

Завідувач кафедри _____ Н. Ушенко

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету економіки та бізнес-адміністрування, протокол № ____ від « ____ » _____ 2020 р.

Голова НМРР _____ А.Тофанчук

Рівень документа – 3б
Плановий термін між ревізіями – 1 рік
Врахований примірник

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни "Історія економіки та економічної думки"	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.02.06 – 01-2020
		Стор. 3 із 29	

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	
1.1 Заплановані результати.....	5
1.2. Програма навчальної дисципліни.....	6
2. Зміст навчальної дисципліни	
2.1. Структура навчальної дисципліни.....	19
2.2. Лекційні заняття, їх тематика і обсяг.....	20
2.3. Практичні заняття, їх тематика і обсяг.....	21
2.4. Самостійна (індивідуальна) робота студента, її зміст та обсяг.....	22
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	
3.1. Методи навчання	23
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна).....	23
3.3. Інформаційні ресурси в інтернеті.....	24
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь.	
4.1. Методи контролю та схема нарахування балів	25

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни "Історія економіки та економічної думки"	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.02.06 – 01-2020
		Стор. 4 із 29	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни розробляється на основі «Методичних рекомендацій до розроблення та оформлення робочої програми навчальної дисципліни», затверджених розпорядженням № 106 від 13.07.2017 р. та відповідних нормативних документів.

Дана навчальна дисципліна вивчає розвиток і становлення господарства та економічні погляди, які з'явилися ще в глибокій давнині і пройшли складний шлях від поверхового трактування господарської діяльності до формування сучасних економічних теорій, вчень. Саме ці теорії, процес їх розвитку та господарська діяльність країн світу є предметом дослідження дисципліни.

Вивчення економічної теорії вимагає знання магістрального шляху розвитку економічної думки. Воно важливо перш за все в плані знання історії економіки, історії економічної думки, як і будь-якої історії. Тому головним завданням дисципліни "Історія економіки та економічної думки" є не лише краще розуміння інтелектуальної спадщини, яку нам залишили попередні покоління в економічній науці, а й пізнання і вивчення сучасних економічних теорій, методів господарювання, управління.

Дисципліна «Історія економіки та економічної думки» безпосередньо примикає до дисципліни політекономії і взаємопов'язана з нею. Прослідкувавши історичний розвиток економічних ідей, з'ясувавши, як і в яких умовах розвивалась економічна наука, можна більш глибоко зрозуміти і засвоїти положення курсу економічної теорії. Ці дві дисципліни логічно доповнюючи одна одну на методологічних засадах цивілізаційної парадигми розвитку суспільства, формують фундаментальне економічне мислення та світогляд майбутніх спеціалістів-економістів, прищеплюючи навички систематизації оцінок основних економічних подій і вчень, забезпечують засвоєння ними знань і методів історичного аналізу економічних процесів світу і України, підвищують якісну підготовку фахівців, а тому виступаючи одним із визначних чинників гармонійного розвитку особистості суспільства є запорукою утвердження і зміцнення міжнародного авторитету України.

Запропонована програма складалася таким чином, щоб показати закономірності світового економічного розвитку та специфіку цього процесу в окремих країнах у ту чи іншу епоху, ступінь винятковості, чи навпаки, «класичності», властивих їм ознак і відповідних їм шкіл, течій. Програма охоплює основний матеріал дисципліни, який

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни "Історія економіки та економічної думки"	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.02.06 – 01-2020
		Стор. 5 із 29	

допоможе студентам засвоїти основні положення, оволодіти методами аналізу у розвитку економіки на різних етапах цього процесу та в різних країнах, опанувати методи орієнтації в історичній еволюції світового господарства, що сприятиме цілеспрямовано використовувати ці знання при аналізі реальної економічної ситуації.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Заплановані результати.

Місце даної дисципліни в системі професійної підготовки фахівця. Дана навчальна дисципліна вивчає розвиток і становлення господарства та економічні погляди, які з'явилися ще в глибокій давнині і пройшли складний шлях від поверхового трактування господарської діяльності до формування сучасних економічних теорій, вчень. Саме ці теорії, процес їх розвитку та господарська діяльність країн світу є предметом дослідження дисципліни.

Метою викладання дисципліни є формування знань про історичний розвиток господарств та економічної думки світової цивілізації, розуміння поняття генезису та закономірностей функціонування економічних систем на основі поглибленого вивчення та творчого осмислення студентами основних етапів і напрямків розвитку економічних теорій, господарського досвіду минулих поколінь у різних країнах та в різні епохи. Історія економіки та економічної думки розкриває передумови та закономірності функціонування і розвитку світових економічних систем і економічної науки, систематизує економічні знання і дає їх аналіз.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- забезпечити фундаментальну економічну підготовку фактів з урахуванням передових здобутків історично – економічних дисциплін;
- сформувати сучасне економічне мислення та світогляд студентів;
- забезпечити засвоєння ними знань і методів історичного аналізу економічних процесів;
- поглибити знання з економічної теорії;
- оволодіти методами історично – економічного аналізу процесів та явищ економічного життя суспільства.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі **компетентності:**

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни "Історія економіки та економічної думки"	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.02.06 – 01-2020
		Стор. 6 із 29	

Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності;

Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

Знання та вміння, отримані студентом в процесі вивчення даної навчальної дисципліни можуть бути використані під час вивчення переважної більшості навчальних дисциплін професійної підготовки фахівця з базовою та повною вищою освітою

Міждисциплінарні зв'язки. Навчальна дисципліна «Історія економіки та економічної думки» є базою для вивчення багатьох дисциплін циклу професійної підготовки та вільного вибору студента кожної спеціалізації.

1.2. Програма навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох навчальних модулів, а саме:

Модуль №1 “Господарство і економічна думка періоду доринкових і нерегульованих ринкових відносин”

Тема 1. Предмет і метод історії економіки та економічної думки

Предмет і зміст історії економіки та економічної думки – процес виникнення, розвитку, боротьби і зміни системи економічних поглядів. Методи дослідження.

Зв'язок історії економіки та економічної думки з іншими суспільно-економічними дисциплінами та її місце у підготовці економічних спеціалістів.

Історія політичної економії – основний розділ історії економіки та економічної думки.

Формування потреби людини в знаннях. Методологічні підходи формування економічних знань. Економічний тип мислення та світогляд. Фактори, що впливають на формування і розвиток економічних поглядів і концепцій.

Значення історії та економіки економічної думки для оволодіння культурою економічного мислення – розуміння його альтернативності для творчого сприйняття політичної економії і розвитку економічної науки в цілому.

Періодизація і структура дисципліни. Етапи розвитку.

Тема 2. Господарство первісного суспільства та його еволюція на етапі ранніх цивілізацій

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни "Історія економіки та економічної думки"	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.02.06 – 01-2020
		Стор. 7 із 29	

Періодизація та основні риси господарства первісного суспільства. Проблеми взаємодії людини та природного середовища у стародавньому суспільстві. Основні знаряддя праці. Поділ праці та перехід від привласнюючого до відтворюючого господарства. Виникнення землеробства, скотарства, зародження ремесел. Поява металічних знарядь праці. Форми господарювання первісної доби.

Головна-група господарська форма первісної доби. Розклад первісної господарської системи. Типи стародавніх цивілізацій.

Виникнення економічної думки та її еволюція на етапі ранніх цивілізацій.

Економічна думка Стародавнього Сходу. Погляди стародавніх єгиптян на власність, товарно-грошові відносини, організацію господарства і управління державою.

Розвиток економічної думки у Месопотамії(Міжріччя Тигру і Євфрату) і Палестині. Закони стародавнього царя Хаммурапі і їх ставлення до приватної власності, оренди землі, торгівлі, лихварства, товарно-грошових відносин, страхування.

Економічні уявлення стародавніх жителів Ассирії та Хетського царства про землеробство і торгівлю.

Тема 3. Особливості господарського розвитку та економічної думки періоду формування світових цивілізацій (VIII ст. до н.е. – V ст. н.е.)

Господарський розвиток Стародавньої Греції. Формування античних полісів та їх основні типи (аграрний, торгово-ремісничий). Причини кризи полісів та організація нової форми соціально-економічного устрою у Греції.

Наукові розробки Ксенофонта, Платона та Арістотеля і їх вклад у формування економічної науки.

Особливості господарського життя Риму: економічні причини розвитку і занепаду. Пізня римська імперія, і переродження античних господарських структур та перехід від латифундій, ергастерій до колонату. Зародження протофеодальних відносин (система колонату) як певного соціально-економічного укладу.

Економічна думка Стародавнього Риму. Методи господарювання і поради Катона Старшого. Шляхи зміцнення економіки у працях Варрона. Реформаторські ідеї Колумелли братів Тіберія і Гая Гракхів. Проблеми розвитку економічної теорії у працях Цицерона і Сенеки.

Господарство Стародавньої Індії та Китаю. Розвиток ремесел і торгівлі. Економічні концепції мислителів Стародавнього Китаю: конфуціанство, даосизм, моїзм і легізм. Економічні ідеї у стародавній Індії. «Закони Ману». «Артхашастра».

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни "Історія економіки та економічної думки"	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.02.06 – 01-2020
		Стор. 8 із 29	

Господарство скіфів, грецьких і римських колоній Північного Причорномор'я. Античні міста-держави України і їх основні осередки.

Економічні ідеї раннього християнства. Августин Блаженний і Аврелій Августин та їх вклад у розвиток економічної думки.

Тема 4. Господарство та економічна думка суспільств світової цивілізації у період Середньовіччя (V – XV ст.).

Розвиток феодального господарства у Західноєвропейських країнах. Основні риси, шляхи становлення і економічна структура феодалізму в період Середньовіччя. Соціальні системи. Періодизація феодалізму. Основні риси феодальної системи. Галузева структура і господарські форми Феодальне та селянське господарство, ремісничий цех, торговельна гільдія.

Феодальне землеволодіння і його форми (алод, бенефіцій, феод). Феодальна рента: відробнича (панщина), продуктова (натуральний оброк), грошова (грошовий оброк). Агрокультура і сільськогосподарська техніка.

Виникнення середньовічного міста і його економічна роль у становленні ринку. Галузева структура феодального ремесла, значення його цехової організації. Функції цехів. Переростання ремесел у дрібнотоварне виробництво.

Розвиток товарно-грошових відносин. Внутрішня і зовнішня торгівля. Ярмарки. Фінанси і кредит. Фондовий ринок в епоху феодалізму та його інструменти. Форми капіталу: торговельний і лихварський.

Формування централізованих національних держав у Західній Європі і Середньовічному Сході.

Економічна думка західноєвропейських мислителів у добу (раннього, класичного і пізнього) Середньовіччя. Економічні пам'ятки Франкської держави.

Вплив церкви на розвиток економічної думки. Каноністи. Економічне вчення Фоми Аквінського і Ніколи Ореми.

Економічна думка країн Середньовічного Сходу. Формування економічних ідей Китаю у працях Лі Гоу і Ван Аньші. Економічні погляди арабського Халіфату у Корані. Економічні проблеми у працях Ібн Хальдуна і Авіценни.

Економічна думка Середньовічної Русі. «Руська правда». «Галицько-Волинський літопис». Розвиток товарно-грошових відносин у «Повісті временних літ».

Пам'ятки економічної думки періоду литовсько-польського панування.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни "Історія економіки та економічної думки"	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.02.06 – 01-2020
		Стор. 9 із 29	

Тема 5. Формування передумов ринкової економіки у країнах Європейської цивілізації (XVI-перша половина XVII ст.)

Господарство країн Європи у період генези індустріального суспільства (XVI – перша половина XVII ст.). Зрушення у розвитку продуктивних сил Європи.

Передумови і соціально-економічні наслідки Великих географічних відкриттів. Створення колоніальної системи. Становлення світового ринку, змінних у напрямках торговельних зв'язків. «Революція цін», її причини та наслідки. Криза натуральної системи господарювання, як початок становлення ринкового господарства.

Розклад феодальних відносин у найбільш розвинутих країнах світу і зародження капіталістичного виробництва. Розвиток мануфактурного виробництва. Типи мануфактур.

Первісне нагромадження капіталу, як висхідна точка становлення капіталізму: джерела, методи та результати. Особливості процесу нагромадження капіталу у провідних країнах світу.

Соціально-економічні передумови і наслідки Нідерландської революції (1566-1609 р.р.). Розвиток фінансово-кредитної політики Голандії. Торгівля. Виникнення бірж.

Перехід до капіталізму в Англії, його джерела, напрямки та соціально-економічні наслідки.

Генеза капіталістичного суспільства у Франції і Німеччині.

Роль зовнішньої і внутрішньої торгівлі у становленні капіталістичного способу виробництва.

Передумови виникнення меркантилізму та його етапи: ранній (монетаризм) і зрілий. Роль меркантилізму у розвитку економічної теорії. Особливості розвитку меркантилізму у Західноєвропейських країнах: Англії, Італії, Франції, Шотландії.

Розвиток меркантилізму у Росії та Україні (А. Ордин-Нащокін, І. Посошков, Ф. Прокопович, Б. Хмельницький, І. Мазепа).

Історичне значення та обмеженість меркантилізму (Дж. Локк, Р. Кантильон, Д. Г'юм (Юм)).

Економічна політика меркантилізму і сучасність.

Тема 6. Розвиток ринкового господарства у період становлення національних держав (друга половина XVII – перша половина XIX ст.)

Економічний розвиток провідних країн Світу наприкінці XVII – початку XIX ст. Передумови промислової революції у Західноєвропейських країнах.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни "Історія економіки та економічної думки"	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.02.06 – 01-2020
		Стор. 10 із 29	

Зародження та розвиток капіталістичної економіки. Основні перетворення в економічному житті провідних країн світу у XIX ст. Загальне та особливе у цьому процесі.

Промисловий переворот в Англії, його джерела, напрямки та соціально- економічні наслідки. Передумови і фактори стимулюючі промислову революцію. Перетворення Англії у «фабрику світу». Протекціонізм та система реальних податків.

Особливості промислового перевороту у Франції. Розвиток банківської і кредитно-лихварської системи. Порцелярний характер землеволодіння і його вплив на аграрно-індустріальний характер економіки.

Підготовка промислового перевороту у Німеччині. Зміна структури виробництва. Вплив Митного союзу на розвиток промисловості. «Пруський шлях» розвитку капіталізму у сільському господарстві.

Зародження класичної політичної економії. Історичні передумови виникнення та етапи розвитку класичної політичної економії. Започаткування класичної політичної економії в Англії (В. Петті) і Франції (П. Буагільбер).

Вчення фізіократів. Економічні погляди та «Економічна таблиця» Ф.Кене. Економічне вчення та політика А.Тюрго.

Теорія А. Сміта як фундатора економічної науки. Значення і вплив теоретичної спадщини А. Сміта на розвиток світової економічної думки. Еволюція класичної політичної економії в Англії (В. Рікардо, Т. Мальтус, Н. Сеніор) і її теоретична спадщина.

Розвиток класичної політичної економії у Франції та США (Ж.Б. Сей, Ф. Бастіа, Г.Ч. Кері).

Завершення класичної традиції політичної економії. Критичний напрям у політичній економії у творах Дж. С. Мілля. Економічний С. Сімонді. Економічні концепції П.Ж. Прудона. Економічні погляди К. Родбергтуса. Економічна програма Ф. Лассаля і зародження ідеї соціалізму.

Способи і шляхи побудови справедливого, нового суспільства. Історичні умови і теоретичні джерела виникнення утопічного соціалізму у Західній Європі та його загальна характеристика. Модель справедливого суспільства у Т.Мора. Ідеї утопічного соціалізму у Т.Компанелла.

Концепція К.А. Сен-Сімона, його критика капіталізму. Проект нової індустріальної ситеми. Історична концепція Ш. Фур'є. Учення про асоціацію. Особливості англійського утопічного соціалізму. Р. Оуен про перетворення суспільства.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни "Історія економіки та економічної думки"	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.02.06 – 01-2020
	Стор. 11 із 29		

Соціалісти-рікардіанці про «справедливу» організацію суспільства і етичну критику капіталізму.

Формування марксистської політичної економії в 40-50 х роках XIX ст. Методологічні принципи економічної теорії К.Маркса і Ф.Енгельса. Розробка К.Марксом і Ф.Енгельсом основних етапів економічної теорії капіталізму. Марксизм про рушійні сили і механізм суспільного розвитку. Марксистські теорії вартості грошей, заробітної плати, кругообороту і обороту капіталу. Основні риси нової економічної системи

Філософія класичної школи політичної економії та її недоліки. Виникнення нової доктрини суспільного розвитку, побудованої на альтернативній методології.

Започаткування системи національної політичної економії у Німеччині. «Стара» історична школа та її представники (В.Рошер, К.Кніс і Б.Гільдебранд).

Методологія та основні течії «нової» історичної школи. Періодизація історії народного господарства «молодими істориками». Погляди Г.Шмоллера, Л.Брентано, К.Бюхера на суспільний і економічний розвиток.

Французька гілка історичної школи (Ф.Сіміанд). Особливості англійської історичної школи (А. Тойнбі, У.Ешля, У.Конінгем).

Модифікація ідеї історичної школи Р.Штольдманом і Р.Штаммлером. Теорія «гармонії інтересів», «соціального плюралізму», як обґрунтування державного соціалізму.

Тема 7. Ринкове господарство країн Європейської цивілізації в період монополістичної конкуренції(друга половина XIX- початок XXст.).

Структурні зміни в економіці окремих країн світу та продуктивних силах. Основні тенденції розвитку світової економіки. Концентрація промислового і банківського капіталів . Перехід від капіталізму, основного на вільній конкуренції, до володарювання монополій. Утворення фінансової олігархії. Вивіз капіталу. Завершальна стадія індустріалізації та формування світового ринку. Основні економічні ознаки імперіалізму. Форми монопольних об'єднань.

Економіка Англії на межі XIX-XX ст. Причини втрати Англією промислової і торгової гегемонії у світовій економіці.

Французька економіка на межі двох століть (XIX-XX ст.). Сповільнення темпів економічного розвитку. Причини промислового відставання. Лихварські риси французького монополістичного капіталу.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни "Історія економіки та економічної думки"	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.02.06 – 01-2020
	Стор. 12 із 29		

Розвиток монополістичного капіталізму у США. Фактори промислового зростання і якісні зміни в економіці. Розвиток банківської системи. Перетворення США у провідну країну світу.

Економічне піднесення Німеччини: причини і наслідки. Особливості концентрації виробництва і утворення монополій у Німеччині.

Становлення капіталістичної економіки в Японії. Мейдзісін (1867-1868): сутність і реформи. Особливості розвитку промисловості Японії.

Формування неокласичної традиції у західній політичній економії. Виникнення маржиналізму. Г. Госсен, Й.Г. Тюнен, Ж. Дюпюї, О. Курно – основні засновники теорії «граничної корисності».

Австрійська школа «граничної корисності». Теоретичні погляди К. Менгера, Е. Бем-Баверка, Ф. Візера.

Кембріджська школа. Економічні вчення С. Джевонса. Політична економія А. Маршалла. Теорії економічної рівноваги, «попиту та пропозиції», корисності, ціни. Розвиток неокласичної традиції у працях А. Пігу та Р. Хоутрі. Перегляд неокласичної теорії ринку.

Американська школа неокласиків. Теорії «статистицизму та динаміки», «граничної продуктивності» Д. Кларка.

Економічні концепції шведської (стокгольмської) школи. Внесок у розвиток світової економічної науки К. Вікселя. Теорія соціальної економіки у працях Г. Касселя.

Математична школа в політичній економії. Теоретичні моделі Я. Вальраса, В. Парето.

Тема 8. Особливості розвитку ринкового господарства та основні напрямки економічної думки в Україні

(друга половина XIX – початок XX ст.)

Господарство України у другій половині XIX ст. Промисловий переворот. Хід, етапи, особливості розвитку. Іноземний капітал у розвитку промисловості й транспорту.

Індустріалізація і створення матеріально-технічних та соціальних передумов для розвитку економіки в Україні. Концентрація промисловості й зростання монополістичних об'єднань. Акціонування виробництва. Особливості первісного нагромадження капіталу в Україні.

Розвиток товарності сільського господарства. Визрівання передумов скасування кріпацтва. Основні положення селянської реформи 1861 р. у Царській Росії та особливості

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни "Історія економіки та економічної думки"	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.02.06 – 01-2020
		Стор. 13 із 29	

їх реалізації в Україні. Розвиток капіталізму у сільському господарстві. Соціально-економічні наслідки реформи.

Вплив промислового перевороту на національну структуру суспільства в Україні. Зміни у структурі промисловості. Завершення технічного перевороту. Промислове піднесення у 90-х роках XIX ст. Особливості промислового розвитку на початку XX ст.

Зростання протиріч в аграрному секторі України на рубежі XIX-XX ст. Столипінська аграрна реформа та її здійснення в Україні. Становище у сільськогосподарському виробництві.

Пореформені соціал-економічні проблеми у журналі «Основа». Громади. Суспільно-економічні погляди М. Драгоманова. Революційно-демократичний напрям суспільно-економічної думки. Економічні ідеї революційного народництва. Економічні ідеї ліберального народництва.

Зародження та розвиток кооперативного руху.

Розвиток політичної економії в Україні у другій половині XIX-початку XX ст. І.В. Вернадський-прихильник класичної політичної економії. Дослідження суспільної сторони господарських явищ і економічних законів М. Бунге. Теорія цінності А. Антоновича. Предмет і завдання політичної економії у М. Вольського. Трудова теорія цінності у М. Косовського і М. Зібера.

Р. Орженецький – прихильник теорії маржиналізму. Ідеї цінності і корисності.

Відображення марксизму у працях українських економістів. Економічні погляди М. Туган-Барановського.

Модуль №2 “Господарство світу та України і генезис сучасної економічної думки (парадигми хх – ххі століття)”

Тема 9. Господарство та економічна думка в період державно-монополістичного розвитку світового суспільства (перша половина XX ст.)

Економічні причини першої світової війни. Особливості економічного розвитку країн світу у роки війни. Господарство світу у повоєнний період.

Причини та наслідки повоєнної економічної кризи (1920-1921р.р.) у найбільш розвинутих країнах світу та шляхи її подолання. Економічна сутність Версальської системи.

План Дауеса, його сутність, мета та наслідки.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни "Історія економіки та економічної думки"	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.02.06 – 01-2020
		Стор. 14 із 29	

Зростання економічної ролі США після першої світової війни і велика депресія у 1929-1933р.р. Реформи адміністрації Ф.Д. Рузвельта («новий курс»), їх результати і значення.

Економічний розвиток Німеччини між першою і другою світовими війнами. План Юнга. Господарство Німеччини в період світової економічної кризи (1929-1933р.р.)

Господарство Японії після першої світової війни. Доктрина «відкритих дверей».

Економіка Англії у міжвоєнний період. Уповільнення темпів економічного розвитку, їх причини та наслідки. Світова економічна криза і зміцнення державно-монополістичних тенденцій.

Характерні риси економічного розвитку Франції. Нерівномірність економічного розвитку у 20-х роках ХХ ст. Особливості прояву світової економічної кризи (1929-1933р.р.) у Франції

Виникнення інституціоналізму, його розвиток теоретичні основи та етапи розвитку у першій половині ХХ ст. Американський інституціоналізм на початку ХХ ст. та його головні напрямки розвитку: соціально-психологічний (Т. Веблена), соціально-правовий (Дж. Коммонса), емпіричний (кон'юктурно-статистичний) У. Мітчелла.

Пізній (позитивний) інституціоналізм (А.Берлі, Г. Мінз, Дж. Кларк). Концепції інституціоналізму («ефективної конкуренції», «ефективної монополії», «економічного розвитку») у Й. Шумпетера.

Історичні передумови виникнення кейнсіанства. Теоретична система та економічна програма Дж. Кейнса. Макроекономічний аналіз. Засоби державного регулювання економіки. Значення кейнсіанської теорії в економічній науці.

Розповсюдження кейнсіанства і особливості його прояву у різних країнах (США, Франція, Швеція).

Еволюція неокласичної теорії на початку ХХ ст. Неокласичні теорії економічного зростання ринку, монополії і конкуренції у працях Ф. Еджуорта, Е. Чемберліна, П. Сраффа, Дж. Робінсон А. Маршалла. Теорія олігополії.

Загальна характеристика неолібералізму і причини його виникнення. Форми неолібералізму. Лондонська, німецька (фрейбурзька, кельнська), паризька та чиказька школи.

Тема 10. Розвиток національних економік країн Європейської цивілізації в системі світового господарства під впливом науково-технічної революції(друга половина ХХ ст.).

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни "Історія економіки та економічної думки"	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.02.06 – 01-2020
	Стор. 15 із 29		

Економічні наслідки другої світової війни для країн Європи та світу. «План Маршала».

Розвиток науково-технічної та її основні-напрямки. Зрушення у галузевій структурі виробництва. Інтеграційні процеси у світовій економіці. «Спільний ринок» як прояв економічної інтеграції. Формування трьох центрів світового капіталізму і їх економічне протистояння.

Передумови та наслідки прискореного розвитку Німеччині. Соціально-економічні наслідки об'єднання двох Німеччин у ХХ ст.

Особливості повоєнного розвитку Франції. Характер націоналізації. Розвиток економіки Франції у 50-60-х роках ХХ ст.

Англійська економіка у повоєнні роки, її основні тенденції. Посилення державного регулювання. Протириччя господарського розвитку у 60-70-х роках. «Тетчеризм» як модель неоконсерватизму і його застосування в економіці різних країн.

Господарство США після другої світової війни та основні тенденції її розвитку. Причини зниження темпів економічного зростання у 50-60-х роках ХХ ст.

Економіка Японії після другої світової війни. Реформи у 40-60-х роках ХХ ст. Аграрні перетворення і індустріалізація сільського господарства. «Японське чудо».

Інтеграція та фінансово-економічне реформування в економічному світі. Перехід на постіндустріальну інноваційну стадію економічного розвитку.

Неокейнсіанські теорії економічного зростання. Моделі Р. Харрода і Є. Домара.

Неоінституціоналізм і розвиток ідей Р. Коуза. Школи нової економічної історії (кліометрія)

Соціально-інституційний напрям. Концепція «врівноважуючої сили» Дж. Гелбрейта Концепції трансформації ринкового господарства.

Розвиток неоконсерватизму та особливості розвитку монетаризму. Еволюція кількісної теорії грошей. Принципи та напрямки монетарної політики.

Тема 11. Світове господарство та основні напрямки економічної думки на етапі інформаційно-технологічної революції(кінець ХХ-початок ХХІ ст).

Динаміка та структурні зміни розвитку світового господарства у другій половині ХХ - початку ХХІ ст. Технологічна революція: причини і наслідки.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни "Історія економіки та економічної думки"	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.02.06 – 01-2020
		Стор. 16 із 29	

Перехід економічно розвинених країн до якісно-нового етапу економічного розвитку. Постіндустріалізація як основна тенденція у сучасній світовій економіці: сутність, особливості і проблеми. Вплив постіндустріалізації на світове господарство.

Асиметрія стану і розвиток сучасної світової економіки. Спроби подолання розриву у рівнях розвитку. Моделі «догоняючого» розвитку.

Участь окремих країн та регіонів у розвитку світового господарства наприкінці ХХ-початку ХХІ ст. Соціально-економічні моделі розвинутих країн Європи. Господарський механізм. Процес розширення Європейського співтовариства (ЄС) і формування європейського економічного простору.

Основні риси і соціально-економічні моделі розвитку країн північної Америки. Сучасні тенденції розвитку США і Канади.

Економіка Японії у другій половині 80-х років ХХ - початку ХХІ ст. Основні риси соціально-економічної моделі Японії «Нові індустріальні держави»: становлення і розвиток.

Зростання країн Азії у світовому господарстві. Моделі і тенденції розвитку. Економіка Китаю: універсальні тенденції і специфічні особливості розвитку.

Країни з перехідною економікою. Типи і моделі системних реформ.

Концепція постіндустріального суспільства в контексті цивілізаційного підходу. Методологічні засади та сутність концепції постіндустріального суспільства в інтерпретації Д. Белла.

Соціально-індустріальні технократичні концепції майбутнього (Р. Арон, Ж. Еллюль, Ж. Фурастьє, П. Друкер, П. Сорокін).

«Нове кейнсіанство» і його зближення із неоконсерватизмом. (Дж. Стігліц, Дж. Акерлоф).

Тема 12. Економічний розвиток України в умовах радянської економічної системи та його трактування в економічній думці

Економічна політика України у період національних революцій (1917-1919 р.р.). Децентралізація Російської та Австро-Угорських імперій і утворення УНР. Економічні програми національних урядів України (Центральної Ради, Гетьманату, Директорії). Утворення УРСР та її соціально-економічні заходи. Економічні «експерименти» більшовиків. Політика «воєнного комунізму». Введення загальної трудової повинності та милітаризація праці. Натуралізація народного господарства і зростання ролі товарно-грошових відносин.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни "Історія економіки та економічної думки"	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.02.06 – 01-2020
		Стор. 17 із 29	

Економічне становище України початку 20-х років ХХ ст. та перехід до нової економічної політики. Відбудова народного господарства. Згорання НЕПу. Формування сталінської тоталітарної системи управління. Директивний характер народногосподарського планування.

Курс на індустріалізацію: характер, темпи, наслідки. Промисловий розвиток України у роки довоєнних п'ятирічок (1928-1941 р.р.)

Колективізація та її вплив та стан розвитку сільського господарства. Голодомор 1932-1933р.р. в Україні.

Економічний розвиток Західноукраїнських земель у 20-30 роках. Вплив світової економічної кризи 1929-1933р.р. на економіку Західної України.

Господарство України у роки Другої світової війни війни та післявоєнної відбудови. Голод 1946-1947 р. р. Грошова реформа 1947 р.

Україна в умовах кризи радянської тоталітарної системи і спроб її модернізації. Господарська реформа 1965 року: сутність і особливості прояву.

Диспропорційний розвиток радянської економіки, її затратний характер. Посилення кризових явищ у соціально-економічному житті країни у 70-х першій половині 80-х років.

Спроби формування господарської системи у другій половині 80-х років ХХ ст. та їх невдача. Курс на прискорення соціально-економічного розвитку. Перебудова та наслідки. Розробка програми переходу до ринку. Розвал радянської економічної системи і розпад СРСР.

Українська школа політичної економії. Теорії цінності економічної кон'юнктури, розподілу і кооперації у М. Туган-Барановського. Вклад В.Косинського у розвиток ринкового господарства. О.Д. Білімович про «примиренську теорію» і «змішану господарську систему».

Розвиток історії народного господарства у працях М.В. Довнар-Запольського. Теоретико-економічний та прикладний аналіз народного господарства у працях Є. Слуцького, К. Воблого, Р.Орженцького, М. Птуха, Ф.Задорожнього. М.Волобуєв про переваги самостійного економічного розвитку України.

Теоретичні положення планування і товарно-грошових відносин у В.Валуєва

Земельне та сільськогосподарське питання у теоретичних доробках українських науковців (К.Г. Воблий, Л.М.Яснопольський).

Проблеми соціалістичної власності, її доцільності та ефективності в умовах соціалістичної системи (В.Черняк, А.Чухно, В.Логвиненко, О.Гош).

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни "Історія економіки та економічної думки"	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.02.06 – 01-2020
		Стор. 18 із 29	

Роль політичної економії у соціально-економічних перетвореннях суспільства (У. Лукінов, Ю.Пахомов, В.Корнієнко, І.Ястремський, Є.Ліберман).

Тема 13. Формування засад ринкового господарства в Україні (90-ті роки ХХ-початок ХХІ ст.)

Прийняття “Декларації про державний суверенітет України” (16 липня 1990 р.) та Акту про державну незалежність України (24 серпня 1991 р.). Проблеми соціально-економічного реформування українського господарства. Негативні наслідки догматизму, відрив від практики. Дискусії про шляхи виходу із кризи у працях І.Лукінова, В.Черняка. Прорахунки й труднощі у вирішенні та здійсненні незалежної економічної політики у першій половині 90-х років ХХ ст. Головні завдання і проблеми перехідного періоду у теорії А.Чухно.

Роль держави у становленні цивілізованих ринкових відносин. Економічне становище держави у другій половині 90 р. ХХ ст. Соціально-економічна криза та пошук напрямів її подолання . Структурна та інвестиційна політика. Становлення банківської і кредитної системи. Грошова реформа (1996 р.) в Україні, її суть і зв'язок з монетарною політикою. Розвиток інфраструктури ринку. Господарський механізм і розвиток підприємництва(Т.Ковальчук, Л.Каніщенко, А.Агафонов, П.Єщенко, В.Панченко).

Наукові дискусії і офіційні трактовки кризи марксистської політичної економії (Ю.Пахомов). Розробка програм переходу до ринкової економіки. Теоретичні моделі соціально-економічного розвитку. Сутність інноваційної моделі.

Наукові дискусії і офіційні трактовки кризи марксистської політичної економії. Розробка програм переходу до ринкової економіки. Теоретичні моделі соціально-економічного розвитку. Сутність інформаційно-інноваційної моделі ринку (Ю. Пахомов, В. Черняк, А. Гриценко, А. Покритан, А. Гальчинський).

Необхідність ринкової трансформації економіки України. Розвиток сучасних міжнародних економічних відносин і інтеграція України у світове господарство (А.Філіпенко). Роль і місце України у світовому економічному просторі.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Структура навчальної дисципліни

№ п/п	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять, год.			
		Усього	Лекції	Практичні заняття	СРС
1	2	3	4	5	6
2 семестр					
Модуль №1 “Господарство і економічна думка періоду доринкових і нерегульованих ринкових відносин”					
1.1.	Предмет і метод історії економіки та економічної думки. Господарство первісного суспільства та його еволюція на етапі ранніх цивілізацій	10	2	2	6
1.2.	Особливості господарського розвитку та економічної думки періоду формування світових цивілізацій (VIII ст. до н. е. – V ст. н. е.). Господарство та економічна думка суспільств Європейської цивілізації в період Середньовіччя (V – XV ст.)	9	2	2	5
1.3.	Формування передумов ринкової економіки у країнах Європейської цивілізації (XVI – перша половина XVII ст.)	9	2	2	5
1.4.	Розвиток ринкового господарства у період становлення національних держав (друга половина XVII – перша половина XIX ст.)	18	2 2	2 2	10
1.5.	Ринкове господарство країн Європейської цивілізації в період монополістичної конкуренції (друга половина XIX – початок XX ст.)	18	2 2	2 2	10
1.6.	Особливості розвитку ринкового господарства та основні напрямки економічної думки в Україні (друга половина XIX – початок XX ст.)	13	2 2	2 1	6
1.7.	Модульна контрольна робота № 1	3	-	1	2
Усього за модулем №1		80	18	18	44
Модуль № 2 “Господарство світу та України і генезис сучасної економічної думки (парадигми XX - початку XXI століття)”					

2.1.	Господарство та економічна думка в період державно-монополістичного розвитку суспільства світової цивілізації (перша половина ХХ ст.)	28	2 2 2 2	2 2 2 2	12
2.2.	Розвиток національних економік країн світової цивілізації в системі світового господарства під впливом науково-технічної революції (друга половина ХХ ст.)	11	2	2	7
2.3.	Світове господарство та основні напрямки економічної думки на етапі інформаційно-технологічної революції (кінець ХХ ст. – початок ХХІ ст.)	11	2	2	7
2.4.	Економічний розвиток України в умовах радянської економічної системи та його трактування в економічній думці	9	2	2	5
2.5.	Формування засад ринкового господарства в Україні (90-ті роки ХХ ст. – початок ХХІ ст.)	8	2	1	5
2.6.	Модульна контрольна робота № 2	3	-	1	2
Усього за модулем № 2		70	16	16	38
Усього за навчальною дисципліною		150	34	34	82

2.2. Лекційні заняття, їх тематика і обсяг

№ пор.	Назва теми	Обсяг навч. занять (год)	
		Лекції	СРС
2 семестр			
Модуль №1 “Господарство і економічна думка періоду доринкових і нерегульованих ринкових відносин ”			
1.1	Предмет і метод історії економіки та економічної думки. Господарство первісного суспільства та його еволюція на етапі ранніх цивілізацій	2	3
1.2	Особливості господарського розвитку та економічної думки періоду формування світових цивілізацій (VIII ст. до н. е. – V ст. н.е.). Господарство та економічна думка суспільств Європейської цивілізації в період Середньовіччя (V – XV ст.)	2	2
1.3	Формування передумов ринкової економіки у країнах Європейської цивілізації (XVI – перша половина XVII ст.)	2	2
1.4	Розвиток ринкового господарства у період становлення національних держав (друга половина XVII – перша половина XIX ст.)	4	5
1.5	Ринкове господарство країн Європейської цивілізації в період монополістичної конкуренції (друга половина XIX – початок ХХст.)	4	5
1.6	Особливості розвитку ринкового господарства та основні напрямки	4	3

	економічної думки в Україні (друга половина XIX – початок XX ст.)		
Усього за модулем №1		18	20
Модуль № 2 “Господарство світу та України і генезис сучасної економічної думки (парадигми XX - початку XXI століття)”			
2.1	Господарство та економічна думка в період державно-монополістичного розвитку суспільства світової цивілізації (перша половина XX ст.)	8	6
2.2	Розвиток національних економік країн світової цивілізації в системі світового господарства під впливом науково-технічної революції (друга половина XX ст.)	2	3
2.3	Світове господарство та основні напрямки економічної думки на етапі інформаційно-технологічної революції (кінець XX ст. – початок XXI ст.)	2	3
2.4	Економічний розвиток України в умовах радянської економічної системи та його трактування в економічній думці	2	2
2.5	Формування засад ринкового господарства в Україні (90-ті роки XX ст. – початок XXI ст.)	2	2
Усього за модулем №2		16	16
Усього за навчальною дисципліною		34	36

2.3. Практичні заняття, їх тематика і обсяг

№ пор.	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)	
		Практич. заняття	СРС
2 семестр			
Модуль №1 «Сучасні економічні теорії в транзитивній економіці»			
1.1	Предмет і метод історії економіки та економічної думки. Господарство первісного суспільства та його еволюція на етапі ранніх цивілізацій	2	3
1.2	Особливості господарського розвитку та економічної думки періоду формування світових цивілізацій (VIII ст. до н. е. – V ст. н.е.). Господарство та економічна думка суспільств Європейської цивілізації в період Середньовіччя (V – XV ст.)	2	3
1.3	Формування передумов ринкової економіки у країнах Європейської цивілізації (XVI – перша половина XVII ст.)	2	3
1.4	Розвиток ринкового господарства у період становлення національних держав (друга половина XVII – перша половина XIX ст.)	4	5
1.5	Ринкове господарство країн Європейської цивілізації в період монополістичної конкуренції (друга половина XIX – початок XXст.)	4	5
1.6	Особливості розвитку ринкового господарства та основні напрямки економічної думки в Україні (друга половина XIX – початок XX ст.)	3	3
1.7	Модульна контрольна робота №1	1	2
Усього за модулем №1		18	24

Модуль № 2 “Господарство світу та України і генезис сучасної економічної думки (парадигми ХХ - початку ХХІ століття)”

2.1	Господарство та економічна думка в період державно-монополістичного розвитку суспільства світової цивілізації (перша половина ХХ ст.)	8	6
2.2	Розвиток національних економік країн світової цивілізації в системі світового господарства під впливом науково-технічної революції (друга половина ХХ ст.)	2	4
2.3	Світове господарство та основні напрямки економічної думки на етапі інформаційно-технологічної революції (кінець ХХ ст. – початок ХХІ ст.)	2	4
2.4	Економічний розвиток України в умовах радянської економічної системи та його трактування в економічній думці	2	3
2.5	Формування засад ринкового господарства в Україні (90-ті роки ХХ ст. – початок ХХІ ст.)	1	3
2.6.	Модульна контрольна робота № 2	1	2
Усього за модулем №2		16	22
Усього за навчальною дисципліною		34	46

2.4. Самостійна (індивідуальна) робота студента, її зміст та обсяг

№ п/п	Зміст самостійної роботи студента	Обсяг СРС (годин)
2 семестр		
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	36
2.	Підготовка до практичних занять Підготовка до дискусій на теми: - Господарство первісного суспільства та його еволюція на етапі ранніх цивілізацій; - Господарство та економічна думка суспільств Європейської цивілізації в період Середньовіччя; - Формування передумов ринкової економіки у країнах Європейської цивілізації; - Розвиток ринкового господарства у період становлення національних держав; - Ринкове господарство країн Європейської цивілізації в період монополістичної конкуренції; - Особливості розвитку ринкового господарства та основні напрямки економічної думки в Україні; - Господарство та економічна думка в період державно-монополістичного розвитку суспільства світової цивілізації; - Розвиток національних економік країн світової цивілізації в системі світового господарства під впливом науково-технічної революції; - Світове господарство та основні напрямки економічної думки на етапі інформаційно-технологічної революції; - Економічний розвиток України в умовах радянської економічної системи та його трактування в економічній думці; - Формування засад ринкового господарства в Україні.	42 3 3 3 5 5 3 6 4 4 3 3
3.	Підготовка до модульної контрольної роботи	4
Усього за навчальною дисципліною		82

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни "Історія економіки та економічної думки"	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.02.06 – 01-2020
		Стор. 23 із 29	

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

Для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів під час вивчення дисципліни застосовуються такі навчальні технології, як: робота в малих групах, семінар-дискусія, мозкова атака, презентація, рольова гра, метод проблемного викладу, дослідницький метод, метод зворотного навчання тощо.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Бартенев С.А. История экономических учений: учебник. / Бартенев С.А.- М.:Экономистъ, 2006.-456 с.

3.2.2. Злупко С.М. Історія економічної теорії. Підручник. / Злупко С.М. -К.: Знання, 2012.-719 с.

3.2.3. Базилевич В.Д. Історія економічних учень: Підручник: У 2-х .ч./За ред. Базилевича В.Д. -К.: Знання,2008.- ч. 1.- 582с; ч. 2.-575с.

3.2.4. Корнійчук Л.Я Історія економічних учень: Підручник/За ред. Корнійчук Л.Я., Татаренко., Поручник А.М.- Н.О.-К.: КНЕУ, 2008.- 586 с.

3.25. Ковальчук В.М. Історія економіки та економічної думки: Навч. посіб./ Ковальчук В.М., Лазарович М.В., Сарай М.І.-К.: Знання, 2008.- 647 с.

3.2.6. Лановик Б.Д. Економічна історія України і світу. /Лановик Б.Д., Матисякович З.М., Матейко Р.М. -К.: Вікар, 2006.- 737 с.

3.2.7. Леоненко П.М. Економічна історія: Навч.посіб./ Леоненко П.М., Юхименко П.І.-К.: Знання-прес, 2006.- 799 с.

3.2.8. Мазурок П.П. Історія економічних учень у запитаннях і відповідях: Навч. посібник. /Мазурок П.П. -К.: Знання, 2004.-586 с.

3.2.9. Степаненко С.В. Історія економіки та економічної думки: Навч.посіб. / Степаненко С.В., Фещенко В.М; Антонюк С.Н.-К: КНЕУ, 2008.-527с.

3.2.10. Экономическая история зарубежных стран: курс лекций/Под ред. В.И. Голубовича.-Мн.: Экоперспектива, 2005.-462 с.

3.2.11. Юхименко П.І., Історія економічних учень: Підручник. / Юхименко П.І., Леоненко П.М. -К.: Знання, 2008.- 583 с.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни "Історія економіки та економічної думки"	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.02.06 – 01-2020
		Стор. 24 із 29	

Допоміжна література

3.2.12. Блауг М. Економічна теорія в ретроспективі. / Блауг М. – К.: Основи, 2006.-670 с.

3.2.13. Гражевська Н.І Економічні системи епохи глобальних змін. / Гражевська Н.І.- К.: Знання, 2008.- 431 с.

3.2.14. Жид Ш. История экономических учений. / Жид Ш., Рист Ш. – М.: Экономика, 1995.-629 с.

3.2.15. Мешков І. Історія економічних вчень. Основні течії західно-європейської та американської економічної думки : Навч. посібник. / Мешков І. – К.: Наукова думка, 1994.-534 с.

3.2.16 Проскурін П.В Історія економіки та економічних учень. Економічна історія індустріальної цивілізації: нав.посіб/ Проскурін П.В.- К.:КНЕУ, 2008.-400 с.

3.2.17. Такаши Негиши. История экономической теории. /Такаши Негиши – М.: АО «Аспект-Прогресс», 1995.- 287 с.

3.2.18 Чухно А.А. Інституціонально – інформаційна економіка : Підручник / Чухно А.А., Леоненко П.М., Юхименко П.І.- К.: Знання, 2010.- 687 с.

3.2.19. Ядгаров Я. История экономических учений. / Ядгаров Я. – М.: Экономика, 2007.-320 с.

3.3. Інформаційні ресурси в інтернеті

3.3.1. <http://er.nau.edu.ua/handle/NAU/29194?offset=40>

3.3.2. <http://er.nau.edu.ua/handle/NAU/29944>

3.3.3. <http://er.nau.edu.ua/handle/NAU/9565>

3.3.4. <http://psae-jrnl.nau.in.ua/>

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Методи контролю та схема нарахування балів

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни "Історія економіки та економічної думки"	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.02.06 – 01-2020
		Стор. 25 із 29	

Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл. 4.1.

Таблиця 4.1

2 семестр				
Модуль №1		Модуль №2		Мах кількість балів
Вид навчальної роботи	Мах кількість балів	Вид навчальної роботи	Мах кількість балів	
Відповіді на практичних заняттях	9 (сумарна)	Відповіді на практичних заняттях	9 (сумарна)	
Фіксований виступ	5 (сумарна)	Фіксований виступ	5 (сумарна)	
Виконання експрес-контрольних робіт та тестів	10 (сумарна)	Виконання експрес-контрольних робіт та тестів	10 (сумарна)	
Виконання та захист індивідуальної творчої роботи	5 (сумарна)	Виконання та захист індивідуальної творчої роботи	5 (сумарна)	
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше 18 бал.</i>		<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №2 студент має набрати не менше 18 бал.</i>		
Виконання модульної контрольної роботи №1	15	Виконання модульної контрольної роботи №2	15	
Усього за модулем №1	44	Усього за модулем №2	44	
Семестровий екзамен				12
Усього за семестр				100

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (табл. 4.2).

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни "Історія економіки та економічної думки"	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.02.06 – 01-2020
		Стор. 26 із 29	

Таблиця 4.2

Відповідність рейтингових оцінок за окремі види навчальної роботи в балах оцінкам за національною шкалою

Рейтингова оцінка в балах					Оцінка за національною шкалою
Відповіді на практичних заняттях	Виконання експрес-контрольних робіт та тестів	Виконання та захист індивідуальної творчої роботи	Фіксований виступ	Виконання модульної контрольної роботи	
9	9-10	5	5	14-15	Відмінно
7-8	8	4	4	12-13	Добре
6	6-7	3	3	9-11	Задовільно
менше 6	менше 6	менше 3	менше 3	менше 9	Незадовільно

4.4. Сума поточної та контрольної модульних рейтингових оцінок становить підсумкову модульну рейтингову оцінку (табл.4.3), яка в балах та за національною шкалою заноситься до відомості модульного контролю.

Таблиця 4.3

Відповідність підсумкових модульних рейтингових оцінок в балах оцінкам за національною шкалою

Модуль №1	Модуль №2	Оцінка за національною шкалою
40-44	40-44	Відмінно
33-39	33-39	Добре
27-32	27-32	Задовільно
менше 27	менше 27	Незадовільно

4.5. Сума підсумкових модульних рейтингових оцінок у балах становить підсумкову семестрову модульну рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінку за національною шкалою (табл. 4.4).

Таблиця 4.4

Відповідність підсумкової семестрової модульної рейтингової оцінки в балах оцінкам за національною шкалою

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою
79-88	Відмінно
66-78	Добре
53-65	Задовільно
менше 53	Незадовільно

Таблиця 4.5

Відповідність екзаменаційної рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою
11-12	Відмінно
9-10	Добре
7-8	Задовільно
менше 7	Незадовільно

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни "Історія економіки та економічної думки"	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.02.06 – 01-2020
		Стор. 27 із 29	

4.6. Сума підсумкової семестрової модульної та екзаменаційної рейтингових оцінок у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS (табл. 4.6).

Таблиця 4.6

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

4.7. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента.

4.8. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка заноситься до залікової книжки та навчальної картки студента, наприклад, так: **92/Відм./A**, **87/Добре/B**, **79/Добре/C**, **68/Задов./D**, **65/Задов./E** тощо.

4.9. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці.

Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				